

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
președinte
judecători

Boris Talpă
Ghenadie Eremciuc
Sergiu Daguța

examinând admisibilitatea recursului declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022, în cauza penală privindu-i pe

Susanu Constantin XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Lefterenco Cristian XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 18.06.2019 – 19.03.2020;

Instanța de apel: 28.05.2020 – 08.12.2020;

Instanța de recurs ordinar: 10.02.2021 – 10.08.2021;

Instanța de apel: 29.10.2021 – 20.09.2022;

Instanța de recurs: 14.11.2022 – 01.11.2023;

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni, sediul Central din 19.03.2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală:

Susanu Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 151 alin. (1) Cod penal, la 4 ani închisoare;
- art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită condamnatului Susanu Constantin, pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip

semiînchis.

Potrivit art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului Susanu Constantin, pentru o perioadă de probațiune de 3 ani.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Susanu Constantin în beneficiul statului a sumei de 960 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare și în beneficiul părții vătămate Mișcoi Igor a sumei de 15.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Lefterenco Cristian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30.000 lei. A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Lefterenco Cristian, în beneficiul părții vătămate Mișcoi Igor a sumei de 2.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat că, **Susanu Constantin**, la 02 noiembrie 2018, aproximativ ora 18:00, urmărind scopul încălcării ordinii publice și aplicarea violenței față de persoane, de comun acord și în complicitate cu Lefterenco Cristian, în timp ce se aflau în apropierea magazinului alimentar din XXXXX, unde venise după cumpărături Mișcoi Igor și Asandi Mihail, în lipsa unui motiv întemeiat au inițiat un conflict verbal cu aceștia.

Tot atunci, Susanu Constantin în complicitate cu Lefterenco Cristian, în vederea realizării scopului infracțional comun, s-au apropiat de Mișcoi Igor și Asandi Mihail, unde exprimându-se în adresa acestora cu cuvinte obscene și de amenințare, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Mișcoi Igor și Asandi Mihail, cauzându-le acestora dureri fizice.

Tot el, la aceeași dată, după ce a săvârșit infracțiunea de huliganism în complicitate cu Lefterenco Cristian asupra lui Asandi Mihail și Mișcoi Igor, urmărind scopul răzbunării și cauzării vătămarilor corporale ultimului, în timp ce Mișcoi Igor pentru a evita conflictul, încerca să fugă de la fața locului, îl ținea forțat de brațul mâinii și îmbrâncindu-l, l-a scos de pe teritoriul magazinului alimentar vizat.

Tot atunci, Susanu Constantin, în vederea realizării scopului infracțional avut și dându-și seama că Mișcoi Igor este în imposibilitate de a se apăra și a opune rezistență, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, în lipsa unor motive întemeiate, intenționat i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, majoritatea fiind aplicate în regiunea capului lui Mișcoi Igor, astfel cauzându-i acestuia suferințe fizice insuportabile și vătămări corporale grave periculoase pentru viață, iar după ce ultimul și-a pierdut cunoștința și era inconștient, au încetinit acțiunile sale infracționale, părăsind locul săvârșirii faptei.

În rezultatul acțiunilor violente săvârșite de Susanu Constantin, părții vătămate

Mișcoi Igor i-au fost cauzate traumă cranio-cerebrală închisă exprimată prin fractura bazei craniului în fosa medie pe dreapta, cu trecere pe piramida osului temporal stânga, focare de contuzie cerebrală hemoragică fronto-temporal pe stânga, complicată cu o otoree pe dreapta, traumatisme care penetrantă, oarbă a abdomenului, cu lezarea duodenului, jejunului, rinichiului drept, traumatisme care potrivit raportului de expertiză judiciară (medico-legală) cu nr. 201924D0029 din 19 februarie 2019, se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și care au fost cauzate în rezultatul loviturilor cu un obiect dur contondent, care puteau fi pumnii și picioarele.

Acțiunile lui Susanu Constantin, au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni săvârșite de două persoane, și art. 151 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Lefterenco Cristian, la 02 noiembrie 2018, aproximativ ora 18:00, urmărind scopul încălcării ordinii publice și aplicarea violenței față de persoane, de comun acord și în complicitate cu Susanu Constantin, în timp ce se aflau în apropierea magazinului alimentar din XXXXX, unde venise după cumpărături Mișcoi Igor și Asandi Mihail, în lipsa unui motiv întemeiat, au inițiat un conflict verbal cu aceștia.

Tot atunci, Lefterenco Cristian în complicitate cu Susanu Constantin, în vederea realizării scopului infracțional comun, s-au apropiat de Mișcoi Igor și Asandi Mihail, unde exprimându-se în adresa acestora cu cuvinte obscene și de amenințare, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Mișcoi Igor și Asandi Mihail, cauzând-le ultimilor dureri fizice.

Acțiunile lui Lefterenco Cristian, au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni săvârșite de două persoane.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpaților, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- lui Lefterenco Cristian, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1.000 unități convenționale;

- lui Susanu Constantin, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, iar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, și potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal,

pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă lui Susanu Constantin, de 6 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea apelului a indicat, că pedepsele aplicate inculpaților sunt prea blânde, or, prima instanță nu a ținut cont de principiile generale cu privire la individualizarea acesteia.

A menționat, că la stabilirea pedepselor ce urmează să fie aplicate inculpaților, prima instanță a reținut în calitate de circumstanțe atenuante recunoașterea vinovăției și recuperarea parțială a prejudiciului cauzat părților vătămate, iar careva circumstanțe agravante nu a stabilit, deși potrivit art. 77 alin. (1) lit. c) Cod penal, orice formă de participatie la infracțiune urmează a fi interpretată ca circumstanță agravantă.

A mai susținut acuzarea, că examinarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, astfel că recunoașterea vinovăției de către inculpați, nu mai poate fi reținută în calitate de circumstanță atenuantă.

De asemenea a invocat acuzarea că nu este de acord cu limitele noi ale pedepsei stabilite în privința inculpatului Lefterenco Cristian de către prima instanță, întrucât în privința ultimului urma a fi reținută circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. c) Cod penal, din care motiv consideră că este nejustificată limita minimă a pedepsei aplicate.

A mai precizat că la stabilirea pedepsei inculpatului Susanu Constantin, prima instanță a reținut aceleași circumstanțe atenuante ca și în cazul inculpatului Lefterenco Cristian, și anume recunoașterea vinovăției și recuperarea parțială a prejudiciului cauzat părții vătămate, iar careva circumstanțe agravante nu a identificat, deși potrivit art. 77 alin. (1) lit. c) Cod penal, orice formă de participatie la infracțiune urmează a fi interpretată ca circumstanță agravantă.

Inculpatul Susanu Constantin a fost recunoscut vinovat de săvârșirea a două infracțiuni, dintre care una face parte din categoria infracțiunilor grave a cărei pedeapsă prevede închisoare de la 5 la 10 ani, iar alta se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, a cărei pedeapsă prevede inclusiv închisoare de până la 5 ani, astfel că, la stabilirea pedepsei definitive pentru cumul de infracțiuni, prima instanță nu a luat în considerație circumstanța agravantă în privința inculpatului Susanu Constantin, și anume săvârșirea infracțiunii prin participatie, însă a reținut doar circumstanțele atenuante privind recunoașterea vinovăției și restituirea parțială a prejudiciului, deși acesta a beneficiat de reducerea pedepsei prin prisma art. 3641 alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În opinia acuzării, pedeapsa stabilită inculpatului Susanu Constantin nu își va atinge scopul de restabilire a echității sociale, corectare și resocializare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, precum și a altor persoane.

4. Partea vătămată Mișcoi Igor, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea solidară din contul lui Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, prejudiciul moral în sumă de 200.000 lei.

În motivarea apelului a indicat, că în urma acțiunilor inculpaților i-au fost cauzate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață și sănătate, deoarece urmările acestora sunt resimțite și până în prezent, și astfel consideră că prejudiciul moral solicitat în sumă de 200.000 lei, este unul echitabil în raport cu suferințele fizice și psihice suportate.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2020, a fost respins apelul și menținută sentința primei instanțe, fără modificări.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Susanu Constantin în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni săvârșite de două persoane, și art. 151 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății care este periculoasă pentru viață.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, a fost stabilită și vinovăția inculpatului Lefterenco Cristian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni săvârșite de două persoane.

Reținând prevederile art. 7, 16, 61 alin. (2), 75, 76 Cod penal, precum și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că reieșind din circumstanțele cauzei, și anume, că inculpatul Susanu Constantin a recunoscut vina, judecarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, căința sinceră și ținând cont de scopul pedepsei penale, prima instanță corect a stabilit că, reeducarea inculpatului este posibilă, prin aplicarea unei pedepse definitive, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, fără izolarea acestuia de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, în conformitate cu art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a precizat că, inculpatul Susanu Constantin și-a recunoscut vina, s-a căit sincer pentru faptele săvârșite, a conștientizat pericolul sporit al faptelor comise, de la locul de trai se caracterizează pozitiv, iar prima instanță a considerat că pentru a restabili echitatea socială și a preveni săvârșirea de

noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, este necesar de a-i stabili inculpatului Susanu Constantin pedeapsa cu închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, concluzionând că nu este rațional ca acesta să execute real pedeapsa închisorii, stabilindu-i o perioadă de probațiune de 3 ani, cu condiția că acesta în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Instanța de apel a apreciat ca fiind nejustificată solicitarea procurorului privind stabilirea unei pedepse mai aspre, deoarece prima instanță la individualizarea pedepsei a acordat deplină eficiență tuturor circumstanțelor, iar prin stabilirea unei pedepse mai aspre, nu se va realiza scopul pedepsei penale, or, pedeapsa penală reprezintă un remediu echitabil atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Totodată, instanța de apel a mai reținut că, la stabilirea și individualizarea pedepsei în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, prima instanță a ținut cont și de personalitatea inculpatului Lefterenco Cristian, care a recunoscut integral vina, s-a căit sincer de cele săvârșite, de la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și/sau psihiatru nu se află, anterior nu a mai fost judecat, iar examinarea cauzei a avut loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel că, ținând cont de scopul pedepsei penale, prima instanță corect a aplicat inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30.000 lei, care este o pedeapsă echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită. Cu referire la solicitarea părții vătămate Mișcoi Igor cu privire la încasarea solidară din contul inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian a prejudiciului moral în sumă de 200.000 lei, instanța de apel a stabilit că prima instanță just și întemeiat a admis parțial solicitarea părții vătămate și întemeiat a dispus încasarea din contul inculpatului Susanu Constantin în beneficiul părții vătămate Mișcoi Igor, prejudiciul moral în sumă de 15.000 lei, iar din contul inculpatului Lefterenco Cristian prejudiciul moral în sumă de 2.000 lei, în rest, această pretenție corect fiind respinsă ca neîntemeiată, or, la caz, inculpatul Susanu Constantin a recuperat integral prejudiciul material părții vătămate Mișcoi Igor și o parte a prejudiciului moral.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepselor inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian și în latura civilă, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează că, instanța de apel eronat a interpretat și a aplicat prevederile art. 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, întrucât nu a ținut cont de circumstanțele cauzei

penale, modul în care a fost săvârșită infracțiunea, precum și impactul acesteia asupra societății.

Astfel, consideră acuzarea că, instanța de apel eronat a conchis asupra diminuării pedepsei aplicate până la minimul sancțiunii, concluzionând că această pedeapsă va asigura realizarea scopului prevăzut de art. 61 Cod penal.

Prin urmare, susține că instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului Susanu Constantin nu a ținut cont de faptul că infracțiunea săvârșită de către inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, precum și de rolul și scopul pedepsei penale de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni.

De asemenea, mai precizează că la stabilirea pedepsei inculpatului Lefterenco Cristian, instanțele de judecată au aplicat cea mai blândă pedeapsă prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal.

În opinia acuzării, a fost neglijat rolul punitiv al statului în asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor, inclusiv și dreptul la viață și sănătate, întrucât, anume statul are acel rol primordial de a întreprinde toate măsurile legale în vederea asigurării echității sociale și prevenirea săvârșirii de fapte ilicite, or, pedeapsa prea blândă stabilită inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, atestă insuficiența măsurilor întreprinse de stat în apărarea cetățenilor săi.

În acest sens, menționează că, la diminuarea pedepsei stabilită lui Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că la caz lipsesc circumstanțele atenuante și prezența circumstanțelor agravante, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimul prevăzut de sancțiune, se consideră echitabilă atunci când se constată un cumul de circumstanțe atenuante din cele stabilite la art. 76 Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 august 2021, cererea de recurs declarată de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, a fost admisă, decizia instanței de apel a fost casată parțial în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. În rest decizia contestată a fost menținută.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel a preluat automat motivele care au fundamentat soluția instanței de fond la capitolul individualizării pedepsei penale stabilite inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, însă nu a dat răspuns argumentelor invocate de către acuzatorul de stat în cererea de apel, cu referire la blândețea pedepsei stabilite acestora, nepătrunzând în esența argumentelor apelului cu referire la faptul că, examinând cauza în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, prima instanța i-a aplicat lui Lefterenco Cristian cea mai blândă pedeapsă, sub formă de amendă, inclusiv aplicându-i pedeapsa în quantum minim.

A indicat instanța de recurs și că, instanța de apel a trecut cu vederea argumentul din cererea de apel cu referire la faptul că inculpatul Susanu Constantin

a fost recunoscut vinovat de săvârșirea a două infracțiuni, dintre care, una face parte din categoria infracțiunilor grave, a cărei pedeapsă prevede închisoare de la 5 la 10 ani, iar alta se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, a cărei pedeapsă prevede inclusiv închisoare de până la 5 ani, însă, prima instanță a reținut doar circumstanțele atenuante privind recunoașterea vinovăției și restituirea parțială a prejudiciului, deși acesta a beneficiat de reducerea pedepsei prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La fel, s-a precizat în decizia instanței de recurs și că, instanța de apel nu a combătut în nici un fel argumentul acuzatorului de stat cu referire la faptul că inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin participatie.

8. Rejudecând cauza, la 20 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău, a admis cererea de apel declarată de procuror, a casat parțial sentința instanței de fond în privința doar a lui Susanu Constantin, în latura penală în partea stabilirii pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Susanu Constantin și liberarea acestuia de executarea pedepsei, în temeiul art. 2 pct. 1) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Lui Susanu Constantin, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită o pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar conform prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei. În rest, dispozițiile sentinței contestate au fost menținute.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, argumentul apelantului cu privire la blândețea pedepsei stabilite inculpaților și-a găsit parțial confirmarea, motiv pentru care a dispus casarea sentinței în această parte, notând că, sancțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, infracțiune imputată inculpatului Susanu Constantin, prevede pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar conform prevederilor art. 364¹ alin (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecată să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege, în cazul pedepsei cu închisoarea, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de legea în cazul pedepsei cu amendă.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că, inculpatului Susanu Constantin, care este condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, sancțiunea căruia prevede o pedeapsă de la 5 la 10 ani și prin reducerea cu o treime limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, conform art. 364¹ alin (8) Cod de procedură penală, a stabilit noile limite de pedeapsă sub formă de închisoare, de la

3 ani și 4 luni până la 6 ani și 8 luni. Astfel, ținând cont de faptul că inculpatul Susanu Constantin și-a recunoscut vina, căința sinceră, de comportamentul acestuia până și după săvârșirea infracțiunii, faptul că este student în anul IV la Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova, faptul că între timp inculpatul și-a întemeiat o familie, are un copil minor la întreținere, ținând cont de prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 78 alin (1) lit. a) Cod penal, de faptul că infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor grave, lipsa antecedentelor penale, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, și prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate în raport cu așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de apel a stabilit inculpatului Susanu Constantin o pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea executării ei, în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, întrucât, inculpatul a reparat integral dauna cauzată părții vătămată, a manifestat o conduită bună după săvârșirea infracțiunii, la locul de trai este caracterizat pozitiv, iar potrivit Biroului de Probațiune Nisporeni se conformează în totalitate pedepsei, se prezintă regulat la întrevederile stabilite de consilierul de probațiune.

La fel, instanța de apel a stabilit că, pe capătul de învinuire adus inculpatului Susanu Constantin în temeiul art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, sunt întrunite condițiile stabilite de art. 2 alin. (1) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or, infracțiunea a fost săvârșită până adoptarea acestei legi, inculpatul și-a manifestat acordul scris de aplicarea a actului de amnistie în privința sa, dar și pentru că infracțiunea comisă de către acesta se califică ca fiind una mai puțin gravă.

A conchis instanța de apel și că drept circumstanțe atenuante, conform prevederilor art. 76 Cod penal au fost stabilite: recunoașterea vinovăției de către inculpatul Susanu Constantin; căința sinceră; este căsătorit; are un copil minor la întreținere; este student în anul IV la Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova, iar drept circumstanțe agravante conform prevederilor art. 77 Cod penal, instanța de apel a stabilit că nu se atestă.

Cu referire la inculpatul Lfterennco Cristian, instanța de apel a indicat că, în privința acestuia în mod eronat a fost aplicat actul de amnistie, or, contrar prevederilor art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, inculpatul nu și-a manifestat acordul scris, privind aplicarea amnistiei în privința sa.

La fel, a stabilit instanța de apel și că, sancțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, care îi este imputată inculpatului Lfterenco Cristian, prevede o sancțiune sub formă de amendă în mărime de la 750 la 1.350 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani.

Drept circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal, instanța de apel a reținut: recunoașterea vinovăției, recuperarea parțială a prejudiciului cauzat părții

vătămate, iar drept circumstanțe agravante, conform art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul acuzatului de stat precum că inculpații au săvârșit infracțiunea prin participație, notând că, orice formă de participație la infracțiune urmează a fi interpretată ca circumstanță agravantă, în condițiile în care art. 77 alin. (2) Cod penal stabilește expres faptul că dacă circumstanțele menționate la alin.(1), sunt prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod în calitate de semne ale acestor componente de infracțiuni, ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanțe agravante, situație regăsită în speță.

Indică instanța de apel și că, inculpatului Lefterenco Cristian, căruia îi este imputată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită o nouă limită minimă și maximă a pedepsei și anume: sub formă de amendă în valoare de la 562,5 la 1012,5 unități convenționale; sub formă de închisoare de la 3 luni la 3 ani și 4 luni, deoarece, conform prevederilor art. 70 alin (2) Cod penal, limita minimă de aplicare a pedepsei cu închisoare este de 3 luni.

Indică instanța de apel că, inculpatul Lefterenco Cristian vina și-a recunoscut-o integral, se căiește sincer de cele comise, la locul de domiciliu este caracterizat pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află și ținând cont și de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite de inculpat, care a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, nu are antecedente penale, circumstanțe agravante n-au fost stabilite, prin urmare, îndreptarea și reeducarea acestuia este posibilă, prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale.

9. Nefiind de acord cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia în partea pedepsei stabilite inculpaților și rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Temei de declarare a recursului a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*).

În motivarea cereri de recurs, acuzatorul de stat a invocat că, la aplicarea pedepsei inculpaților, pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și incorect a concluzionat referitor la stabilirea unei pedepse neprivative de liberate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În opinia acuzării, instanța de apel a neglijat rolul punitiv al statului în asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor, întrucât, anume statul are acel rol primordial de a întreprinde toate măsurile legale în vederea asigurării echității sociale și prevenirea săvârșirii de fapte ilicite, or, pedeapsa prea blândă stabilită

inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, atestă insuficiența măsurilor întreprinse de stat în apărarea cetățenilor săi.

În acest sens, menționează că, la diminuarea pedepsei stabilită lui Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că la caz lipsesc circumstanțele atenuante și prezența circumstanțelor agravante, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimumul prevăzut de sancțiune, se consideră echitabilă atunci când se constată un cumul de circumstanțe atenuante din cele stabilite la art. 76 Cod penal.

10. Examinând admisibilitatea recursului declarat de către acuzatorul de stat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs în termen.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet din 3 judecători declară inadmisibil recursul dacă recursul este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală (redacția Legii 66 din 05.04.2012 în vigoare din 27.10.2012), potrivit căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, cât și dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmarea, nefiind stabilite, concretizate și motivate presupusele erori, iar instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală.

Se reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpaților, considerând-o prea blândă.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpaților, completul de judecată consideră că instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform

sanctiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia au fost condamnați inculpații.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpaților în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de mențiunea din rechizitoriu că: *”circumstanțe agravante în baza art. 77 Cod penal, la stabilirea pedepsei învinuiților Susanu Constantin și Lefterenco Cristian nu au fost stabilite.”* (vol. II, f.d. 49), de circumstanțele atenuante cum ar fi: recunoașterea vinovăției, recuperarea parțială a prejudiciului cauzat părții vătămate, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Astfel, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale acestuia, de comportamentul acestuia înainte și după comiterea infracțiunii, cât

și în timpul ședințelor de judecată, corect a considerat că restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpaților Susanu Constantin și Lefterenco Criștian este posibilă și prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilind în privința inculpatului Susanu Constantin un termen de probațiune de 4 ani, timp în care urmează ca prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, iar în privința lui Lefterenco Cristian fiind stabilită o pedeapsă sub formă de amendă.

Pe cale de consecință, se reține că, pedeapsa aplicată inculpaților este una echitabilă, proporțională gravității infracțiunii săvârșite și suficientă pentru restabilirea echității sociale. Or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că pedeapsa stabilită inculpaților corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind una întemeiată, iar solicitarea acuzării privind casarea acesteia în partea aplicării pedepsei, considerând-o prea blândă, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate.

Reieșind din cele expuse, completul de judecată concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpaților a unei pedepse neprivative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpaților prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestora față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei privative de libertate, necesită a fi declarat vădit neîntemeiat.

Prin urmare, instanța de recurs constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de acuzator, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul este vădit neîntemeiat.

10. Ținând cont de cele constatate supra, instanța de recurs conchide că erorile invocate în recurs, nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui Susanu Constantin și Lefterenco Cristian, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Boris Talpă

Judecător

Ghenadie Eremciuc

Judecător

Sergiu Daguța